

Výroční zpráva EÚD za rok 2021 – glosář

Termín	Vysvětlení
ABAC	Informační systém Komise na provádění a monitorování všech rozpočtových a účetních operací.
Absolutorium	Každoroční rozhodnutí Evropského parlamentu, které představuje konečné schválení způsobu, jakým Komise splnila rozpočet.
<i>Acquis</i>	Veškeré právní předpisy EU, včetně legislativy, soudních rozhodnutí a dalších právních aktů.
Adicionalita	Zásada, podle níž financování EU, zejména finanční prostředky fondů ESI, musí fungovat jako doplněk vnitrostátních zdrojů, nikoliv jejich náhrada.
Agroenvironmentálně-klimatický závazek	Jakýkoli soubor volitelných postupů, který jde nad rámec obvyklých environmentálních požadavků a který dává zemědělcům nárok na platbu z rozpočtu EU.
Akruální účetnictví	Účetní postup, při němž se příjmy účtují, když jsou vytvořeny, a výdaje se účtují, když vzniknou, a nikoli když jsou přijaty či zaplaceny.
Audit souladu s předpisy	Audit, jehož cílem je prostřednictvím shromáždění důkazních informací určit, zda je určitá činnost v souladu s platnými pravidly, předpisy a podmínkami smluv či dohod.
Auditní orgán (AO)	Nezávislý vnitrostátní subjekt zodpovědný za audit systémů a činností výdajového programu EU.
Auditní stopa	Zdokumentovaný průběh operace, jímž je doloženo, jak se zdrojový dokument promítl do podoby účetního zápisu a

	z tohoto zápisu byl zanesen do finančních výkazů daného subjektu.
Celkový přípustný odlov	Maximální objem, který lze každoročně odlovit z populace ryb v rámci společné rybářské politiky.
Celní kodex Unie	Hlavní právní předpis EU v oblasti cel.
Celní kontroly po propuštění zboží	Celní kontroly prováděné poté, co celní orgány propustily zboží.
Certifikační orgán	Subjekt určený členským státem, aby osvědčoval správnost výkazů výdajů a žádostí o platbu a jejich soulad s předpisy.
Certifikační subjekt	U výdajů na zemědělství se jedná o veřejný či soukromý subjekt pověřený členským státem úkolem ověřovat spolehlivost roční účetní závěrky akreditované platební agentury a legalitu a správnost souvisejících operací.
Cíle udržitelného rozvoje	17 cílů stanovených v Agendě OSN pro udržitelný rozvoj 2030, které mají stimulovat všechny země k provádění opatření v oblastech, které mají pro lidstvo a planetu zásadní význam.
Citlivá funkce	Pracovní místo nebo funkce se značnou mírou autonomie nebo výkonné moci, které by mohly být zneužity k osobnímu finančnímu nebo jinému zisku.
Čerpání	Míra, často vyjádřená v procentech, v jaké byly finanční prostředky EU přidělené členským státům vynaloženy na způsobilé projekty.
Daň z přidané hodnoty (DPH)	Nepřímá spotřební daň z výroby a distribuce zboží a poskytování služeb, kterou hradí konečný spotřebitel.
Databáze Arachne	Nástroj pro vytěžování údajů, který vyvinula Komise na podporu řídicích orgánů při správě a řízení fondů ESI.
Decentralizovaná agentura	Nezávislý subjekt EU založený na dobu neurčitou jako odborné středisko, které

	má plnit úkoly přispívající k vývoji a provádění určité politiky EU.
Dobrý stav prostředí	Kvalitativní cíl pro zdraví, biologickou rozmanitost, produktivitu a dlouhodobou udržitelnost moří a oceánů.
Dohoda o partnerství	Dohoda mezi Komisí a členským státem nebo třetí zemí či zeměmi v souvislosti s výdajovým programem EU, která stanoví například strategické plány, investiční priority nebo podmínky obchodu či poskytování rozvojové pomoci.
Dohoda o přiznání příspěvku	Dohoda mezi Komisí a organizací provádějící akce v rámci nepřímého řízení, která prokázala schopnost řídit finanční prostředky na stejné úrovni jako Komise.
Dohoda z Cotonou	Dohoda mezi EU, jejími členskými státy a africkými, karibskými a tichomořskými státy o podpoře hospodářského, sociálního a kulturního rozvoje, míru a bezpečnosti a stabilního a demokratického politického prostředí.
Dopad	Dlouhodobé důsledky dokončeného projektu či programu, které mohou být socioekonomické, environmentální nebo finanční.
Efekt vytěsnění	Ekonomický efekt, při němž zvýšení veřejných výdajů způsobuje pokles soukromých investic.
Efektivní míra tvorby rezerv	Podíl potenciálních závazků, které musejí být pokryty ze společného rezervního fondu.
Efektivnost	Co nejlepší vztah mezi použitými zdroji, provedenými činnostmi a dosažením výsledků [z nařízení (EU) 2018/1046].
Ekologizace	Přijetí zemědělských postupů příznivých pro klima a životní prostředí. Běžně také označuje související režim podpory EU.
Erasmus+	Program EU na podporu vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu

	v celé EU, který zejména dává studentům vysokých škol příležitost studovat a získávat zkušenosti v zahraničí.
EU-13	Třináct členských států EU, které do EU vstoupily od roku 2004 (Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Chorvatsko, Kypr, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Polsko, Rumunsko, Slovinsko a Slovensko).
Evidence výjimek	Dokument, v němž jsou zaznamenány odchylky od stanovených kontrol a postupů, včetně příslušných důvodů a dopadu.
Evropské strukturální a investiční fondy (ESIF / fondy ESI)	Pět hlavních fondů EU, které společně podporují hospodářský rozvoj v EU: Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond, Fond soudržnosti, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Evropský námořní a rybářský fond.
Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)	Fond EU, který posiluje hospodářskou a sociální soudržnost v EU financováním investic, které snižují nerovnováhu mezi regiony.
Evropský fond pro strategické investice (EFSI)	Investiční podpůrný mechanismus zřízený Evropskou investiční bankou (EIB) a Komisí v rámci investičního plánu pro Evropu s cílem mobilizovat soukromé investice do projektů strategického významu pro EU.
Evropský investiční fond (EIF)	Specializovaný poskytovatel rizikového financování malým a středním podnikům v celé Evropě. Je součástí skupiny EIB.
Evropský námořní a rybářský fond (ENRF)	Fond EU, který pomáhá rybářům při přechodu na udržitelný rybolov a podporuje pobřežní komunity v diverzifikaci jejich hospodářství.
Evropský sociální fond (ESF)	Fond EU pro vytváření vzdělávacích a pracovních příležitostí a zlepšování situace osob ohrožených chudobou.
Evropský systém národních a regionálních účtů	Účetní rámec EU pro systematický a podrobný popis hospodářství.

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV)	Fond EU pro financování příspěvku EU na programy rozvoje venkova.
Evropský zemědělský záruční fond (EZZF)	Fond EU pro financování přímých plateb zemědělcům a opatření pro regulaci nebo podporu zemědělských trhů.
Finanční nařízení	Pravidla upravující, jak se rozpočet EU sestavuje a plní, a související procesy, jako je vnitřní kontrola, vykazování, audit a absolutorium.
Finanční nástroj / finanční inženýrství	Finanční podpora z rozpočtu EU, která má formu kapitálových či kvazikapitálových investic, půjček nebo záruk anebo jiných nástrojů pro sdílení rizik.
Finanční oprava	Opatření na ochranu rozpočtu před nesprávnými nebo podvodnými výdaji, které spočívá v odnětí nebo zpětném získání prostředků, čímž se kompenzují chybně provedené platby na projekty nebo programy podporované EU.
Finanční zprostředkovatel	Subjekt působící jako prostředník mezi správcem finančního nástroje a konečnými příjemci.
Fond evropské pomoci nejchudším osobám (FEAD)	Fond EU, který podporuje opatření členských států na poskytování potravinové a jiné materiální pomoci nejchudším členům společnosti.
Fond pro spravedlivou transformaci (FST)	Fond EU na podporu komunit a regionů nejvíce zasažených přechodem na klimaticky neutrální ekonomiku.
Fond soudržnosti (FS)	Fond EU, který má za cíl zmírňovat hospodářské a sociální nerovnosti v EU financováním investic v členských státech, jejichž hrubý národní důchod na obyvatele je menší než 90 % průměru EU.
Geoprostorová žádost o podporu	On-line nástroj pro předkládání žádostí o podporu na zemědělskou plochu.
Giniho koeficient	Měřítka míry nerovnosti ve statistickém souboru, například jak se rozložení bohatství nebo důchodu dané země odchyluje od zcela rovného rozložení.

Grant	Nevratná platba z rozpočtu EU ve prospěch příjemce.
Hodnocení <i>ex post</i> / následné hodnocení	Nezávislé posouzení dokončeného projektu či programu z hlediska účinnosti, efektivnosti, soudržnosti, relevantnosti a přidané hodnoty EU.
Horizont 2020	Program EU pro výzkum a inovace na období 2014–2020.
Horizont Evropa	Program EU pro výzkum a inovace na období 2021–2027.
Hospodárnost	Poskytování zdrojů včas, v patřičném množství a kvalitě a za nejvýhodnější cenu.
Hospodářský výsledek	Výsledek za daný rok uvedený v konsolidované účetní závěrce EU, který představuje rozdíl mezi příjmy a výdaji.
Hrubý národní důchod (HND)	Standardní měřítko bohatství země založené na příjmech z domácích zdrojů a ze zahraničí.
Chráněná mořská oblast	Oblast moře vymezená právními nebo jinými předpisy pro ochranu a zachování biologické rozmanitosti, přírodních zdrojů a míst kulturního dědictví.
Chyba	Objem finančních prostředků, které neměly být z rozpočtu EU vyplaceny. K chybám dochází, když finanční prostředky nejsou použity v souladu s platnými předpisy EU nebo zvláštními vnitrostátními pravidly.
Iniciativa na podporu malých a středních podniků	Společný finanční nástroj Komise a Evropského investičního fondu, jehož cílem je usnadnit malým a středním podnikům přístup k financování.
Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých lidí (YEI)	Program EU, který podporuje mladé lidi, kteří nejsou zaměstnaní ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy v regionech s mírou nezaměstnanosti přes 25 %.
Inkasní příkaz	Dokument, v kterém se požaduje uhrazení dlužné částky.

Integrované finanční zprávy a zprávy o odpovědnosti (IFAR)	Soubor zpráv o rozpočtu EU vypracovaných Komisí a předkládaných každoročně Parlamentu a Radě v rámci postupu udělování absolutoria. Tvoří ho výroční zpráva o řízení a výkonnosti, konsolidovaná účetní závěrka EU, zpráva o opatřeních přijatých v návaznosti na udělení absolutoria a dlouhodobá prognóza rozpočtu EU.
Integrovaný administrativní a kontrolní systém (IACS)	Mechanismus EU, pomocí něhož členské státy řídí a kontrolují platby poukázané zemědělcům v rámci společné zemědělské politiky.
Interoperabilita	Schopnost systému komunikovat a pracovat s ostatními systémy, včetně výměny dat.
Interval spolehlivosti	Statistické měřítko přesnosti výsledků při výběru vzorku, které se používá při odhadu míry chyb.
Intervenční logika	Vazby mezi navrhovanými cíli, plánovanými vstupy a plánovanými činnostmi a zamýšlenými výsledky a dopady.
InvestEU	Investiční podpůrný mechanismus zřízený s cílem mobilizovat soukromé investice do projektů, které mají pro EU strategický význam. V roce 2021 nahradil EFSI.
Jednorázová částka	Zjednodušená forma financování, jejímž cílem je přibližné stanovení skutečných nákladů na opatření.
Kandidátská země	Země, jejíž žádost o členství v EU byla formálně schválena Evropskou radou.
Kapitálová investice	Peníze investované do společnosti výměnou za majetkovou účast a podíl na zisku.
Kapitola jednání	Jedna z prioritních oblastí <i>acquis</i> v souvislosti s vyjednáváním o přistoupení s kandidátskými zeměmi.

Klíčový ukazatel výkonnosti	Kvantifikovatelné měřítko prokazující výkonnost ve srovnání s klíčovými cíli.
Konečný příjemce / příjemce	Fyzická nebo právnická osoba, která dostává grant nebo půjčku z rozpočtu EU nebo má konečný prospěch z činnosti financované EU.
Konsolidovaná účetní závěrka	Souhrnná účetní závěrka všech orgánů, institucí, agentur a subjektů EU předkládaná v jediném dokumentu.
Kontroly prostřednictvím sledování	Využívání satelitních údajů pro pravidelné pozorování zemědělské činnosti a varování zemědělců před možným nedodržováním pravidel režimu přímých plateb kdykoli během vegetačního období.
Konvergence	Proces, v jehož rámci členské státy, jež chtějí přijmout euro, pracují na splnění určitých hospodářských a regulačních kritérií.
Konzultace mezi útvary	Formální postup, kterým útvar Komise žádá jiné útvary o doporučení nebo stanovisko k návrhu.
Kreativní Evropa	Program EU na podporu kulturních a tvůrčích odvětví.
Kumulativní zbytkové riziko	Výdaje, které na konci programového období po provedení veškerých nápravných opatření zůstávají nesprávné.
LIFE	Finanční nástroj, který podporuje provádění environmentální a klimatické politiky EU prostřednictvím spolufinancování projektů v členských státech.
Makrofinanční pomoc	Forma finanční pomoci, kterou EU poskytuje partnerským zemím, jež se potýkají s obtížemi v oblasti platební bilance nebo rozpočtu.

Malé a střední podniky	Definice velikosti, která se vztahuje na společnosti a jiné organizace a vychází z počtu zaměstnanců a určitých finančních kritérií. Malé podniky mají méně než 50 zaměstnanců a obrat nebo bilanční sumu nepřesahující 10 milionů EUR. Střední podniky zaměstnávají méně než 250 zaměstnanců a mají obrat do 50 milionů EUR nebo bilanční sumu do 43 milionů EUR.
Maximální intenzita podpory	Celkový objem podpory, kterou lze vyplatit v určité financované oblasti, vyjádřený jako procentní podíl způsobilých nákladů. Maximální intenzita podpory se liší podle programů a závisí na činitelích jako například zeměpisná poloha.
Mechanismus civilní ochrany Unie (rescEU)	System, který má posílit koordinaci a spolupráci mezi EU a členskými státy při předcházení přírodním a člověkem způsobeným katastrofám a pro připravenost a odezvu na ně.
Mechanismus pro spravedlivou transformaci	Nástroj EU podporující přechod na klimaticky neutrální ekonomiku a podporující komunity a regiony nejvíce zasažené tímto přechodem
Metadata	Údaje, které definují a popisují jiné údaje.
Mezinárodní auditorské standardy (ISA)	Standardy finančního auditu vydané Mezinárodní federací účetních.
Mezinárodní rada pro průzkum moří (ICES)	Mezivládní organizace pro mořská studia, která pracuje na šíření a sdílení vědeckých poznatků o stavu a udržitelném využívání moří a oceánů.
Mezinárodní termonukleární experimentální reaktor (ITER)	Mezinárodní výzkumný projekt fungující jako partnerství mezi EU a různými zeměmi, jehož cílem je prokázat vědeckou a technickou proveditelnost využívání energie z jaderné syntézy.
Míra tvorby rezerv	Procentní podíl schváleného finančního závazku, který musí být zohledněn jako rezerva.

Míra úhrad	Procentní podíl celkových prostředků vyplacených z finančního nástroje konečným příjemcům.
Míra zbytkových chyb / míra zbytkového rizika / zbytková celková míra chyb (RER/RRR/RTER)	Část základního souboru, která se po zohlednění účinku všech kontrolních postupů, zpětně získaných prostředků a oprav nepovažuje za správnou.
Multiplikační efekt	Situace, kdy daná změna v určitém vstupu, například investice nebo záruky EU, vede k rozsáhlé změně ve výstupu, například v celkových investicích.
Nápravná kapacita	Měřítko, které Komise používá pro odhadování míry budoucích oprav.
Národní koordinační centrum (NKC)	Subjekt, který koordinuje činnost orgánů ostrahy hranic členských států a slouží jako středisko pro výměnu informací mezi těmito orgány navzájem a mezi nimi a agenturou Frontex.
Národní plán pro oživení a odolnost	Dokument, který stanoví zamýšlené reformy a investice členského státu v rámci Nástroje pro oživení a odolnost.
Nařízení o společných ustanoveních	Nařízení, kterým se stanoví pravidla, jimiž se řídí všech pět evropských strukturálních a investičních fondů.
Nástroj pro mimořádnou podporu (ESI)	Nástroj EU, který Unii umožňuje poskytovat podporu členským státům v případě, že dojde ke krizi nebývalého rozsahu a dopadu, která má dalekosáhlé důsledky pro občany.
Nástroj pro oživení a odolnost	Mechanismus finanční podpory EU pro zmírnění hospodářského a sociálního dopadu pandemie onemocnění COVID-19 a stimulaci oživení za současné podpory ekologické a digitální transformace.
Nástroj pro propojení Evropy (CEF)	Nástroj EU, z něhož se poskytuje finanční pomoc pro vytváření udržitelné a propojené infrastruktury v odvětvích energetiky, dopravy a informačních a komunikačních technologií.

Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa (NDICI – Globální Evropa)	Program EU spadající do víceletého finančního rámce na období 2021–2027, který slučuje několik nástrojů vnější činnosti do jednoho nástroje.
Nástroj programu Erasmus + pro záruky za půjčky na magisterské studium	Iniciativa, kterou jménem Evropské komise spravuje Evropský investiční fond, jenž ručí za půjčky na postgraduální studium, a která umožňuje studentům snáze získat finanční prostředky.
Návrh opravného rozpočtu	Návrh Komise na úpravu rozpočtu EU během jeho plnění.
NEET (<i>not in education, employment or training</i>)	Osoba, která není zaměstnána ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy.
Nepřímé náklady	Výdaje, které vznikly příjemci a které nesouvisejí přímo s určitým projektem nebo opatřením EU, jako jsou režijní nebo jiné správní náklady.
Nepřímé řízení	Způsob plnění rozpočtu EU, při němž Komise svěřuje provádění úkolů jiným subjektům (například třetím zemím nebo mezinárodním organizacím).
Nesrovnalost	Porušení předpisů EU (nebo příslušných vnitrostátních předpisů) či smluvních závazků.
Neuhrazené clo	Rozdíl mezi výší cla, jež se předpokládá pro ekonomiku jako celek, a výší skutečně vybraného cla.
NextGenerationEU (NGEU)	Balíček financování, který má pomoci členským státům EU zotavit se z hospodářských a sociálních dopadů pandemie COVID-19.
Nominální přístup	Přístup uplatňovaný Komisí, v jehož rámci se příspěvky EU na projekty financované větším počtem dárců sdružují s příspěvky ostatních dárců a nejsou vyčleněny pro konkrétní položky výdajů.
Nouzový svěřenský fond EU pro Afriku	Svěřenský fond EU, který má podporovat stabilitu v oblasti Sahelu (včetně povodí Čadského jezera), Africkém rohu a

	severní Africe a pomáhat lépe zvládat migraci tím, že řeší její hlavní příčiny.
Obecné nařízení o blokových výjimkách	Nařízení EU povolující určité druhy státní podpory bez nutnosti ohlásit je Komisi.
Obecný režim podmíněnosti	Režim stanovující, že financování, které EU poskytuje členským státům, je podmíněno tím, že dodržují zásady právního státu.
Odhadovaná míra chyb	Statistický odhad míry chyb v základním souboru získaný testováním reprezentativního vzorku operací.
Omezení rozsahu	Upozornění v auditní zprávě na oblasti, o nichž auditor nebyl schopen dospět k závěru, a které jsou tudíž z výroku auditora vyloučeny.
Operace	Operace, například provedená platba nebo inkasované příjmy, zaznamenaná v účetnictví EU.
Operační program (OP)	Základní rámec pro provádění projektů soudržnosti financovaných EU ve stanoveném období, který odráží priority a cíle stanovené v dohodách o partnerství mezi Komisí a jednotlivými členskými státy.
Ortofotosnímek	Letecký snímek, který kompenzuje nadmořskou výšku, sklon a topografii povrchu, a harmonizuje tak naměřené vzdálenosti.
Osobní ochranné prostředky (OOP)	Položky, jako obličejové masky, rukavice a prostředky na ochranu očí, které byly navrženy tak, aby své nositele chránily před zdravotními a bezpečnostními riziky.
Osvědčení o finančních výkazech	Dokument osvědčující způsobilost nákladů vykázaných příjemci v jejich žádostech o platbu.
Otevřený případ týkající se TVZ	Komisí vyjádřená výhrada k údajům o TVZ v příjmových účtech členského státu.
Ověřovací zakázka	Typ auditu, jehož výsledkem je výrok o předmětu auditu, například

	o spolehlivosti souboru finančních výkazů nebo o správnosti operací.
Plán pracovních míst	Nejvyšší možný počet dostupných pracovních míst podle kategorie pracovního místa a platové třídy pro orgán či subjekt EU.
Platba předběžného financování	Hotovostní záloha na financování vymezených činností v daném období.
Platební agentura (PA)	Subjekt jmenovaný členským státem, aby spravoval výdaje EU na zemědělství.
Platební nárok	Přenositelné právo, které aktivnímu zemědělci dává nárok na podporu EU, pokud spolu s ním nahlásí způsobilou zemědělskou půdu.
Platforma eGrants suite	Internetová platforma Komise pro správu grantů EU určených na výzkum v průběhu jejich životního cyklu.
Podmíněnost	Mechanismus, v němž platby zemědělcům závisejí na tom, jak plní požadavky týkající se životního prostředí, bezpečnosti potravin, zdraví a dobrých životních podmínek zvířat a obhospodařování půdy.
Podmíněný závazek	Potenciální platební závazek, který může vzniknout v závislosti na výsledku budoucí události.
Podpora [příjmů] oddělená od produkce	Platby EU ve prospěch zemědělců, které nejsou svázány s produkcí určitého produktu.
Podpora na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE)	Program půjček EU na podporu opatření na ochranu pracovních míst, aby se snížila nezaměstnanost a ztráta příjmů v důsledku pandemie COVID-19.
Podpora vázaná na produkci	Platby EU ve prospěch zemědělců za produkci určitého produktu.
Podvod	Úmyslné a protiprávní použití klamu za účelem získání podstatné výhody tím, že je jiná strana zbavena majetku nebo peněz.

Posouzení dopadů	Analýza pravděpodobných (<i>ex ante</i>) nebo skutečných (<i>ex post</i>) účinků iniciativy nebo jiného opatření.
Posouzení pilířů	Posouzení Komise týkající se pravidel a postupů uplatňovaných v rámci nepřímého řízení, které má zajistit, aby finanční zájmy EU byly chráněny ve stejném rozsahu jako v případě přímého řízení.
Potenciální kandidátská země	Země a území, které mají jasnou vyhlídku vstoupit v budoucnosti do EU, ale zatím jim nebyl přiznán status kandidátské země.
Pověřovací dohoda	Dohoda o provádění fondů EU v rámci nepřímého řízení v určitých oblastech politiky uzavřená s fyzickými či právníckými osobami.
Pracovní dokument útvarů Komise (SWD)	Nezávazný dokument Komise vypracovaný k diskusi buďto interně, nebo mimo orgán.
Práh významnosti (materiality)	Práh, při jehož překročení se má za to, že chyby zjištěné v kontrolovaném základním souboru nebo finančních výkazech mají dopad na přesnost a spolehlivost.
Prioritní oblast	Priorita druhé úrovně v rozvoji venkova EU.
Prioritní osa	Klíčový cíl operačního programu rozdělený na jednu nebo více investičních priorit.
Proces dohledu a hodnocení (SREP)	Každoroční posouzení rizika u velkých bank, které podléhají dohledu ECB. Týká se čtyř kritérií: obchodního modelu, řízení a rizika, kapitálu a likvidity.
Program	Prostředek, kterým se obecně prostřednictvím spolufinancovaných projektů uskutečňují cíle určité politiky EU.
Program EU pro zaměstnanost a sociální inovace (EaSI)	Program EU, pomocí něhož se podporovaly cíle strategie Evropa 2020

	v oblasti zaměstnanosti a sociální ochrany a sociálního začleňování.
Program EU pro zdraví	Akční plán EU v oblasti zdraví pro období 2021–2027.
Program Občané, rovnost, práva a hodnoty (CERV)	Program, jehož cílem je chránit a prosazovat práva a hodnoty jednotlivců a podporovat demokratickou angažovanost, a to zejména podporou nevládních organizací.
Program rozvoje venkova (PRV)	Soubor národních a regionálních víceletých cílů a opatření schválených Komisí pro provádění politiky rozvoje venkova EU.
Programové období	Období, v němž se plánuje a provádí výdajový program EU.
Programové orgány	Souhrnný termín pro řídicí, certifikační a auditní orgány u výdajů na soudržnost.
Programové prohlášení	Zdůvodnění operačních prostředků, které Komise v návrhu ročního rozpočtu požaduje na každý výdajový program, na základě jejich provádění v minulých letech měřeného prostřednictvím ukazatelů.
Programový odhad	Dokument vypracovaný partnerskou zemí a schválený Evropskou komisí, který stanoví plánovanou spolupráci či rozvojové činnosti a potřebné finanční, lidské a materiální zdroje.
Prohlášení o věrohodnosti	Prohlášení generálního ředitele Komise ve výroční zprávě o činnosti o úplnosti a správnosti účetní závěrky, legalitě a správnosti souvisejících operací, fungování systémů vnitřní kontroly a dodržování zásad řádného finančního řízení.
Prohlášení o věrohodnosti	Prohlášení zveřejňované ve výroční zprávě EÚD, v němž se uvádí výroky auditora o spolehlivosti účetní závěrky EU a o legalitě a správnosti operací, na nichž se účetní závěrka zakládá.

Prostředky	Částka, která je v rozpočtu vyhrazena k určitému účelu. Rozpočet EU se skládá z prostředků na závazky a prostředků na platby.
Prostředky na platby	Částky, které jsou k dispozici k provedení platby, jakmile budou splněny odpovídající podmínky.
Prostředky na závazky	Roční strop pro částky, které jsou v rozpočtu EU určeny na konkrétní položky výdajů.
Průběžná platba	Platba v rámci projektu nebo programu EU, která se provádí, jakmile příjemce splní průběžný cíl stanovený ve smlouvě nebo grantové dohodě.
Průřezová výhrada	Horizontální druh zvláštní výhrady k HND.
Přehled výkonnosti programů	Příloha výroční zprávy o řízení a výkonnosti shrnující všechna programová prohlášení, včetně výběru ukazatelů programů.
Překlenovací nástroj	Nástroj zajišťující kontinuitu financování při přechodu z jednoho režimu financování EU na jiný.
Přenos prostředků	Převod nevyčerpaných rozpočtových prostředků z jednoho rozpočtového roku do následujícího, který podléhá určitým podmínkám.
Přesídlení	Přemístění uprchlíků ze země, kde požádali o azyl, do jiné země, která souhlasila s tím, že je přijme a nakonec jim udělí povolení k usazení.
Příjem ze zemědělské činnosti na výrobní faktor	Příjem ze zemědělské činnosti v členění na jednotlivé složky (půda, pracovní síla a kapitál).
Příjemce	Fyzická nebo právnická osoba, která dostává grant nebo půjčku z rozpočtu EU.
Přímá podpora / přímá platba	Platby podpory, většinou podpory na plochu, vyplácené přímo zemědělcům v rámci Evropského zemědělského záručního fondu.

Přímé náklady	Výdaje, které vznikly příjemci a které konkrétně souvisí s určitým projektem nebo opatřením EU.
Přímé řízení	Řízení fondu či programu EU prováděné pouze Komisí, které se liší od sdíleného řízení či nepřímého řízení.
REACT-EU	Program v rámci nástroje NextGenerationEU poskytující dodatečné financování pro stávající programy politiky soudržnosti, aby tak stimuloval oživení po krizi za současné podpory ekologické a digitální transformace.
Reprezentativní míra chyb	Statistický odhad míry chyb v základním souboru získaný testováním reprezentativního vzorku operací vybraného z tohoto souboru.
Rezerva	Účetní termín označující nejlepší odhad pravděpodobného budoucího závazku neurčitého trvání nebo výše, který je evidován v rozvaze.
Režim jednotné platby na plochu	Režim zemědělských plateb na plochu používaný přechodně v deseti členských státech, v němž zemědělci dostávají standardní částku podpory na jeden hektar. Ve všech ostatních členských státech se uplatňuje režim základní platby.
Režim základní platby	Zemědělský režim EU, v němž se platby zemědělcům poskytují na plochu způsobilé půdy.
Rozhodnutí o přidružení zámoří	Rozhodnutí, kterým se ustavuje partnerství mezi EU a jejími zámořskými zeměmi a územími za účelem podpory jejich udržitelného rozvoje a podpory hodnot a norem EU.
Rozpočtová podpora	Přímý převod finančních podpory EU do vnitrostátního rozpočtu partnerské země, který podléhá určitým podmínkám.
Rozpočtová záruka	Závazek nahradit z rozpočtu EU případnou ztrátu vzniklou, když příjemce

	nesplní své povinnosti v souvislosti s půjčkou nebo kapitálovou investicí.
Rozpočtový orgán	Termín, kterým se označuje Evropský parlament a Rada Evropské unie, když vykonávají své rozhodovací pravomoci v otázkách rozpočtu EU.
Rybolovný tlak	Dopad rybolovu na populace ryb.
Řádné finanční řízení	Řízení zdrojů v souladu se zásadami hospodárnosti, efektivnosti a účinnosti.
Řídicí orgán (ŘO)	Národní, regionální nebo místní orgán (veřejný nebo soukromý) pověřený členským státem řízením programu financovaného EU.
Řízení o nesplnění povinnosti	Řízení, kterým Komise podniká kroky proti členskému státu EU, jenž nesplní své povinnosti stanovené v právních předpisech EU.
Řízení o sporných otázkách	Řízení, v jehož rámci Komise diskutuje o výsledcích svých kontrol s kontrolovaným subjektem nebo odborem, aby se ujistila, že její výsledky jsou dobře podloženy.
Sazba DPH	Procentní podíl uplatněný na vyměřovací základ DPH každého členského státu, který slouží k výpočtu vlastního zdroje odvozeného z DPH.
Sdílené řízení	Způsob provádění výdajů z rozpočtu EU, při němž na rozdíl od přímého řízení Komise deleguje úkoly na členské státy, avšak konečná odpovědnost zůstává Komisi.
Schvalování souladu	Proces, jímž Komise ověřuje, zda členský stát správně využíval zemědělské fondy, které měl k dispozici, a zda jeho řídicí a kontrolní systémy fungovaly účinně.
Schvalování účetní závěrky	Každoroční postup, při němž Komise po kontrole schvaluje částky, o jejichž proplacení žádají prováděcí subjekty a partneři.

Schvalující osoba	Osoba odpovědná za plnění příjmů a výdajů subjektu EU.
Skupina EIB	Evropská investiční banka a Evropský investiční fond.
Soubor dokumentů k poskytnutí jistoty	Soubor dokumentů o fondech ESI, které členský stát předkládá Komisi a který obsahuje roční účetní závěrku, shrnutí, kontrolní zprávu, prohlášení řídicího subjektu a výrok auditora.
Souhrnné nařízení	Revize finančního nařízení z roku 2018, kterou se mění a zjednodušují finanční pravidla a rozpočtové řízení EU.
Soupis k HND	Seznam postupů, statistických údajů a dalších prvků, které se používají k výpočtu HND.
Společná bezpečnostní a obranná politika (SDEU)	Součást zahraniční politiky EU, jež se zaměřuje na bezpečnost a obrannou kapacitu.
Společná pomoc při podpoře projektů v evropských regionech (JASPERS)	Partnerství pro technickou pomoc Evropské komise, Evropské investiční banky a Evropské banky pro obnovu a rozvoj, které poskytuje nezávislé poradenství přijímajícím zemím při přípravě projektů, které mají být spolufinancovány EU.
Společná rybářská politika	Rámec EU pro správu rybolovných zdrojů a rybolovu, který má zajistit udržitelnou rybí populaci a stabilní příjmy pro rybáře.
Společná zemědělská politika (SZP)	Jednotná společná zemědělská politika EU sestávající z dotací a různých dalších opatření, které mají zaručit potravinové zabezpečení, zajistit přiměřenou životní úroveň zemědělců v EU, podporovat rozvoj venkova a chránit životní prostředí.
Společný podnik (SP)	Subjekt EU zřízený s partnerem, aby prováděl projekt nebo činnost v oblasti výzkumu a technologie.
Společný rámec pro monitorování a hodnocení (CMEF)	Pravidla a postupy pro hodnocení výkonnosti společné zemědělské politiky.

Společný rámec pro řízení rizik (CRMF)	Rámec pro celní kontroly členských států, který je založen na výměně informací o rizicích a analýz mezi celními správami.
Společný rezervní fond	Fond na krytí finančních závazků vyplývajících z finančních nástrojů, rozpočtových záruk a finanční pomoci.
Správnost / legalita a správnost	Míra, v níž je operace nebo činnost v souladu s platnými pravidly a právními předpisy a smluvními závazky.
Statistický výběr vzorku	Statistická metoda výběru vzorku používána při testování v rámci auditu k zajištění reprezentativních výsledků.
Státní podpora	Přímá či nepřímá státní podpora pro podnik nebo organizaci, která je zvýhodňuje před konkurencí.
Státní podpora <i>de minimis</i>	Částka státní podpory, pod jejíž úrovní není nutné schválení Komise.
Strategie Evropa 2020	Desetiletá strategie EU vyhlášená v roce 2010, jejímž cílem je podpořit růst a tvorbu pracovních míst.
Svěřenský fond Bêkou	Svěřenský fond EU na podporu stabilizace a rekonstrukce Středoafričské republiky.
Svěřenský fond EU	Fond spravovaný EU, který sdružuje finanční prostředky z více zdrojů s cílem financovat mezinárodní reakci na mimořádné události nebo probíhající krize, obvykle v rozvojovém světě.
Systém evidence půdy (LPIS)	Databáze zemědělské půdy v členských státech, která se používá při platbách přímé podpory v rámci společné zemědělské politiky a při kontrole způsobilosti žádostí zemědělců o platbu.
Technická pomoc	Finanční podpora, která má pomoci zúčastněným stranám provádět programy a projekty financované EU.
Tradiční vlastní zdroje (TVZ)	Příjmy EU vybírané z cel a dávek z cukru.
Transevropská dopravní síť (TEN-T)	Síť přeshraniční dopravní, energetické nebo telekomunikační infrastruktury, která byla vybudována, aby podporovala a posilovala fungování jednotného trhu

	EU tím, že usnadňuje volný pohyb osob, zboží a služeb.
Trvalé travní porosty	Zemědělská půda, na níž se pěstují trávy nebo jiné bylinné pícniny po dobu více než pěti po sobě jdoucích let.
Tržní opatření	Veřejná intervence na zemědělských trzích, která má zmírnit účinky poklesu cen a strukturálních obtíží prostřednictvím podpory pro konkrétní odvětví (například odvětví ovoce a zeleniny, odvětví vína či program mléko do škol).
Twinning	Mechanismus budování kapacit ve specializovaných oblastech, díky němuž orgán v partnerské zemi obdrží podporu od svého protějšku v členském státě EU.
Účelově vázané příjmy	Peněžní prostředky zaplacené do rozpočtu EU, které mohou být využity jen ke stanovenému účelu.
Účinnost	Rozsah, v jakém bylo prostřednictvím provedených činností dosaženo sledovaných cílů.
Udržitelný rozvoj	Přístup k rozvoji, který bere v úvahu dlouhodobé požadavky, jako je udržitelnost výsledků, ochrana životního prostředí a přírodních zdrojů a sociální a hospodářská spravedlnost.
Udržitelný rybolov	Rybolovné praktiky, které nevyčerpávají rybolovné zdroje a které minimalizují dopad na životní prostředí.
Ukazatel výsledku	Měřitelná proměnná poskytující informace pro posouzení bezprostředních účinků podpořených projektů na cílové obyvatelstvo.
Ukazatele z Ria	Ukazatel, definovaný OECD, který vyjadřuje, do jaké míry určitá činnost přispívá k cílům úmluv z Ria.
Uzavření programu	Finanční vypořádání programu nebo fondu EU vyplacením splatného zůstatku členskému státu nebo jiné přijímající zemi

	nebo zpětným získáním prostředků od těchto subjektů.
Vědeckotechnický a hospodářský výbor pro rybnářství (VTHVR)	Expertní orgán jmenovaný Komisí a pověřený pomáhat s prováděním společné rybářské politiky.
Velký projekt	Projekt financovaný EU s celkovými způsobilými náklady nad 50 milionů EUR v odvětví jako doprava, životní prostředí a energetika.
Víceletý finanční rámec (VFR)	Výdajový plán EU, v němž jsou (na základě cílů příslušných politik) stanoveny priority a stropy pro sedm hlavních okruhů, vypracovaný zpravidla na sedm let. Zajišťuje strukturu, v rámci níž se stanovují roční rozpočty EU a omezení pro výdaje v jednotlivých výdajových kategoriích.
Vlastní zdroj z daně z přidané hodnoty / DPH	Vlastní zdroj EU, který sestává z vymezeného podílu (sazby) DPH vybrané každým členským státem.
Vlastní zdroje	Peněžní prostředky, z nichž se financuje rozpočet EU.
Vnější (účelově vázané) příjmy	Příjmy z vnějších zdrojů vázané na konkrétní účel.
Vnější činnost	Činnosti EU týkající se poskytování pomoci nečlenským zemím EU a rozvoje vztahů s těmito zeměmi, včetně vícestranných dohod a dohod s regionálními a globálními organizacemi.
Vnější hranice	Hranice mezi členským státem EU a zemí mimo EU, včetně letišť a námořních, jezerních nebo říčních přístavů.
Vnější zápůjční mandát EIB	Mandát se zárukou z rozpočtu EU, který Evropské investiční bance udělila EU k provádění finančních operací v partnerských zemích.
Vnitrostátní podpůrná banka či instituce	Finanční instituce zřízená vládou, aby poskytovala financování na hospodářský rozvoj.

Vratná DPH	DPH, kterou osoba povinná k dani může odečíst od DPH, již má odvést správci daně, protože tuto částku ze svých vlastních nákupů zboží a služeb již zaplatila.
Vstup	Finanční, lidské, materiální, správní nebo právní prostředky, které jsou zapotřebí na realizaci projektu či programu.
Výběr reprezentativního statistického vzorku	Použití statistických technik s cílem vybrat vzorek, který odráží charakteristiky základního souboru, z něhož se vybírá.
Výběr vzorku na základě vlastního úsudku	Na rozdíl od statistického výběru vzorku jde o postup, při němž auditor na základě vlastního uvážení vybere položky ze základního souboru k testování v rámci auditu, aby splnil předem stanovená kritéria.
Výběr vzorku podle peněžních jednotek	Metoda statistického výběru vzorku, při níž je pravděpodobnost výběru určité operace úměrná jejímu rozsahu.
Výbor pro koordinaci evropských strukturálních a investičních fondů	Výbor Komise s mandátem diskutovat o provádění nařízení, která upravují strukturální a investiční fondy.
Vyčíslitelná chyba	Klasifikace používaná EÚD při vykazování výsledků testování operací v případě, že lze částku operace zatíženou chybou stanovit.
Výhrada	Nedostatek, na nějž generální ředitel upozorňuje v prohlášení o věrohodnosti, které předkládá ve výroční zprávě o činnosti.
Výhrada k DPH	Výhrada k výpočtu vlastního zdroje odvozeného z DPH, který předložil členský stát.
Výhrada k HND	Výhrada k výpočtu vlastního zdroje odvozeného od HND, který předložil členský stát.
Výkonná agentura	Organizace zřízená a řízená Komisí na omezenou dobu, aby jejím jménem a na její odpovědnost prováděla zvláštní úkoly související s programy či projekty EU.

Výkonnost	Vyjadřuje, nakolik opatření, projekt či program financovaný EU splnil své cíle a zhodnotil prostředky.
Výkonnostní rezerva	Částka z rozpočtu přiděleného na výdaje z evropských strukturálních a investičních fondů, která je uvolněna, až když jsou splněny určité cíle.
Vyměřovací základ DPH	Celkový objem zboží a služeb, na něž se uplatňuje DPH.
Výmět	Nechtěný úlovek ryb vhozený zpět do moře.
Výroční kontrolní zpráva	Dokument vypracovaný auditním orgánem členského státu a předložený Komisi jako součást souboru dokumentů dané země pro každoroční poskytnutí jistoty.
Výroční zpráva o činnosti	Zpráva, kterou vypracovává každé generální ředitelství Komise, orgán či subjekt EU, v níž popisují, jak plnily své cíle a jak využívaly své finanční a lidské zdroje.
Výroční zpráva o řízení a výkonnosti	Zpráva, kterou každý rok vypracovává Komise a která informuje o tom, jak Komise řídila rozpočet EU a jakých bylo dosaženo výsledků a shrnuje informace uvedené ve výročních zprávách o činnosti jejích generálních ředitelství a výkonných agentur.
Výsledek	Bezprostřední účinek projektu či programu po jeho dokončení, například lepší zaměstnatelnost účastníků školení nebo lepší dopravní dostupnost po vybudování nové silnice.
Výstup	To, co bylo pomocí projektu vyprodukováno nebo čeho bylo dosaženo, jako realizace školení nebo výstavba silnice.
Vyúčtování	Úhrada splatného zůstatku členskému státu nebo zpětné získání prostředků od členského státu za účelem uzavření programu EU.

Vzdělávací mobilita	Studium nebo odborná příprava v jiné zemi.
Začleňování	Systematické zohledňování konkrétních priorit (například rovnosti žen a mužů, ochrany klimatu) při veškeré tvorbě a provádění politik.
Začleňování oblasti klimatu	Začleňování aspektů týkajících se klimatu do všech politik, nástrojů, programů a fondů.
Zadávání veřejných zakázek	Pořízení stavebních prací, dodávek nebo služeb v otevřených a soutěžních řízeních, které provádí veřejnoprávní subjekty nebo jiné orgány, s cílem dosáhnout kvality a optimálního zhodnocení prostředků.
Zakázka s nepřímým vykazováním	Postup uplatňovaný při poskytování auditní jistoty o finančních informacích, jiných údajích nebo konkrétních tvrzeních formulovaných kontrolovanou osobou.
Zámořské země a území (ZZÚ)	Země a území, které nejsou součástí EU, ale jsou ústavně spojeny s jejími třemi členskými státy (Dánskem, Francií a Nizozemskem).
Záruky pro mladé lidi	Systém EU spočívající v tom, že mladým lidem, kteří přišli o práci nebo ukončili formální vzdělávání, je během čtyř měsíců nabídnuta možnost zaměstnání nebo odborné přípravy.
Zásada ročního rozpočtu	Rozpočtová zásada, podle níž musí být rozpočtové prostředky inkasovány a vynaloženy v rozpočtovém roce, jehož se týkají.
Zastřešující program	Program v rámci evropského nástroje sousedství, v němž se prostředky přidělují více zemím, které plní určité podmínky, jako doplněk jejich základních finančních přidělů.
Závazek	Částka vyčleněná v rozpočtu na financování konkrétní položky výdajů, jako je zakázka nebo grantová dohoda.

	K závazku musí existovat související prostředky na závazky.
Zbývající závazky	Součet přijatých závazků, z nichž ještě nevznikly platby.
Země podporovaná v rámci politiky soudržnosti	Členský stát EU, který má nárok na podporu z Fondu soudržnosti.
Země programu (Erasmus+)	Členské státy EU, Severní Makedonie, Island, Lichtenštejnsko, Norsko, Srbsko a Turecko.
Zjednodušené vykazování nákladů	Způsob, jak určit výši grantu pomocí metod jako standardní jednotkové náklady, financování paušální sazbou nebo jednorázové částky namísto skutečných nákladů vzniklých příjemci. Má zmírnit administrativní zátěž.
Zjišťovací riziko	Riziko, že auditor nezjistí odchylku, která nebyla napravena vnitřními kontrolami daného subjektu.
Zprostředkující subjekt	Organizace, například vnitrostátní veřejný nebo soukromý subjekt, nevládní organizace nebo decentralizovaná agentura EU, pověřená úkolem spravovat financování EU v rámci nepřímého nebo sdíleného řízení.
Zrušení závazku	Zrušení celého nevyužitého závazku nebo jeho části Komisí.
Zúčtování (předběžného financování)	Postup, jímž Komise schvaluje výdaje proplacené formou předběžného financování a stanovuje, kolik finančních prostředků má být ještě příjemci vyplaceno.
Zvláštní nástroj	Nástroj, který EU umožňuje mobilizovat dodatečné finanční prostředky v reakci na nepředvídané události, jakými jsou například krize nebo mimořádné situace.